

Van: OV-bureau Groningen Drenthe
Onderwerp: Aanbiedingsbrief Begroting 2024
Datum: dinsdag 25 juli 2023 14:51:25
Bijlagen: aanbiedings brief begroting 2024 [5961].pdf

Beste Statenleden,

Hierbij ontvangt u in afschrift de brief van het OV-bureau Groningen Drenthe aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (toezichthouder) die hoort bij de Begroting 2024. In de brief luiden wij de noodklok over de financiële situatie van het Openbaar Vervoer in Nederland in het algemeen, en specifiek in Groningen en Drenthe. In aansluiting op de Kamerbreed aangenomen motie Slootweg-Kuiken, vragen wij de minister om met haar collega-bewindspersonen integraal de juiste maatregelen te nemen voor het behoud van het OV en om een aanvullende bijdrage te geven.

Voor een verdere toelichting verwijs ik graag naar de brief.

Met vriendelijke groet,

Rosalinde Hoorweg,
directeur

ov bureau groningen drenthe

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. mevrouw Mr.Drs. H.G.J. Bruins Slot
Postbus 20011
2511 EX 'S-GRAVENHAGE

ons kenmerk 2023/05961
uw kenmerk
behandeld Renes, Hein
door
bijlage(n) 1

datum 21-7-2023
onderwerp Begroting 2024 van de
gemeenschappelijke regeling OV-
bureau Groningen Drenthe

Geachte mevrouw Bruins Slot,

Hierbij bieden wij u de begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling OV-bureau Groningen Drenthe aan. Dit jaar heeft het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe zeer ingrijpende maatregelen moeten nemen in het OV-voorzieningsniveau om de begroting sluitend te krijgen. Dit is uiteindelijk gelukt door de dienstregeling verder af te schalen, de reserves tot een verantwoord maximum aan te spreken en een extra bijdrage van het Rijk/deelnemers te verlangen. Hiermee hebben wij onze maximale verantwoordelijkheid genomen om het openbaar vervoer (OV) in Groningen en Drenthe zoveel als mogelijk in stand te houden.

Er voltrekt zich een ramp in het OV

Wij luiden de noodklok over de financiële situatie van het OV in Nederland in het algemeen en zeker ook specifiek voor Groningen en Drenthe. Staatssecretaris Heijnen herkent in de recente brief aan de Kamer de aanleiding voor de met brede kamersteun aangenomen motie Slootweg-Kuiken en streeft ernaar de Kamer nog voor Prinsjesdag te informeren over eventuele mogelijkheden. De motie roept de regering op te werken aan concrete maatregelen voor 2024 en 2025 om de bereikbaarheid van de regio te behouden en te verbeteren en alles op alles te zetten om het huidige OV-niveau niet verder te laten verschromelen, met name in de regio waar de afhankelijkheid van OV het grootst is. Dat laatste geldt zeker voor grote delen van Groningen en Drenthe; immers iedere regio telt. De aangekondigde landelijke tariefsverhoging van het buskaartje met 11,7%, baart ons grote zorgen en draagt zeker niet bij aan onze gezamenlijke doelstelling om meer mensen in het OV (en uit de auto) te krijgen.

Ten opzichte van 2023 is in de plannen voor de dienstregeling 2024 al een verschromeling aan de orde. In de plannen is voor € 3.500.000,- aan maatregelen voorgesteld. Daarnaast is het noodzakelijk gebleken om rijtijdverlies in de dienstregeling 2024 te compenseren, er aanvullend € 1.000.000,- geïnvesteerd moet worden.

Oplopend tekort

Het OV-bureau is Groningen Drenthe, zoals u weet, opbrengstverantwoordelijk. Het tekort voor 2024 is nu al € 8.153.000,- maar de verwachting is dat deze nog verder oploopt naar € 11 miljoen. Het tekort wordt veroorzaakt door omstandigheden die buiten de invloedssfeer van het OV-bureau Groningen Drenthe liggen: minder reizigers (dus opbrengsten) als nasleep van Corona en veranderd reisgedrag, hoog ziekteverzuim onder buschauffeurs, sterk stijgende brandstofprijzen als gevolg van de oorlog in Oekraïne, inflatie en landelijke indexen die onvoldoende compenseren.

Hier komt bij een veel lagere vergoeding vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor de studentenkaart (SOV), als gevolg van een herijking in een niet-representatieve periode. In aanloop naar de basisbeurs hebben veel scholieren en studenten zich uitgeschreven (om zich straks weer in te schrijven) en bovendien waren er in de onderzochte periode geregeld stakingen in OV. Over de SOV vindt overleg plaats met het Ministerie van OCW maar er lijkt vooral naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) verwezen te worden.

Tot slot is onlangs de Transitievergoeding voor regionaal OV (TVOV23) - door het gebruik van onjuiste gegevens – fors (€ 5 miljoen) te laag vastgesteld door het Ministerie van IenW. Hoewel het ongemakkelijk voelt om als overheidsorganisatie tegen het ministerie te procederen, zien wij ons, net als een aantal provincies, genoodzaakt een bezwaarschrift in te dienen. Echter ook met een juiste vaststelling van de transitievergoeding is er sprake van een exploitatietekort op de begroting 2023 van € 6 miljoen. Het lijkt er op dit moment op dat de busreiziger en de rol van het OV in de diverse maatschappelijke opgaven vergeten wordt door de verschillende betrokken ministeries. Het toont dat de beleidslijnen er nu met name op gericht zijn om koste wat het kost zo min mogelijk geld uit te geven.

Nog minder rijden is geen optie

Natuurlijk kijken wij kritisch naar waar we nog meer kunnen bezuinigen en opbrengsten verhogen door meer reizigers te verleiden om de bus te pakken; dat mag u ook van ons verwachten. Nog verder afschalen, schrappen in de dienstregeling, is geen optie, de bodem van het lijnennet is bereikt. Naast buslijnen schrappen hebben we de frequentie van het aantal bussen per uur al flink moeten terugdraaien. Het gaat hier niet om het terugbrengen van iedere 10 minuten een bus naar eens per kwartier, maar vaak om 1 keer per uur een bus: de ontsluiting, leefbaarheid en bereikbaarheid van het platteland staan hiermee echt onder druk.

De waarde van OV

Meer in het algemeen geldt ook dat OV een cruciale pijler is onder diverse maatschappelijke opgaven en daaraan gekoppelde brede kabinetsambities te kunnen realiseren. Daarom is het afwenden van een negatieve spiraal en het mogelijk maken van robuust OV cruciaal.

- De *energie- en klimaatambities* vragen om sterk OV. In de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem is het OV een essentiële bouwsteen
- De *files* nemen toe en er is de komende jaren geen ruimte om te investeren in nieuwe infrastructuur. Een hoogwaardig openbaar vervoerssysteem helpt de file druk te verminderen.
- *Armoedebeleid en participatie* (op de arbeidsmarkt en maatschappelijk) vragen om OV dat betaalbaar en beschikbaar is. Ook het deel van de bevolking dat niet over een auto beschikt, moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Hierbij gaat het niet alleen over de bereikbaarheid van werk, maar ook van zorg, recreatie, cultuur en andere *basisvoorzieningen*.
- Goed OV is onmisbaar om de *woningbouwopgave* in goede banen te leiden, te meer omdat een substantieel deel van de nieuwe woningen langs bestaande of toekomstige OV-assen wordt gebouwd.

OV is bovendien zeer *ruimte-efficiënt*. In (hoog)stedelijk gebied is ruimte schaars en biedt het OV, i.c.m. lopen, fietsen en deelmobiliteit, uitkomst.

- De *bereikbaarheid van onderwijs* voor studenten en leerlingen van middelbare scholen is door onderwijsconcentratie voor een groot deel afhankelijk van OV. Bijzondere aandacht verdienen veelal thuiswonende mbo-studenten, die niet zelden afhankelijk zijn van buslijnen die als eerste sneuvelen bij verdere bezuinigen.
- De ambitie van het kabinet om de regio's meer aandacht te geven. De publicatie van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur 'Elke regio telt' en de hernieuwde aandacht voor de regio in het politieke debat vragen om versterking van de regio's *en behoudt van de OV-lijnen in de dunbevolkte gebieden*.

Een goed, beschikbaar en betaalbaar OV *is essentieel voor miljoenen Nederlanders direct in het dagelijks leven*. Daarnaast is het OV cruciaal voor het behalen van uiteenlopende urgente kabinetsambities.

Tot slot

Gezien de bijzondere omstandigheden voelen wij de behoefte om u met deze brief mee te nemen in het moeizame begrotingsproces. In aansluiting op de motie Slootweg-Kuiken vragen wij u om met uw collega-bewindspersonen integraal de juiste maatregelen te nemen voor het behoud van het OV en een aanvullende bijdrage te geven.

Wij zijn graag bereid tot een gesprek om waar nodig zaken verder toe te lichten.

Een afschrift van deze brief gaat naar de Ministeries van IenW en OCW, de Consumentenplatforms van Groningen en Drenthe, de leden van Provinciale Staten van Groningen en Drenthe en de Raad van de gemeente Groningen en van de Tweede Kamerfracties.

Hoogachtend,
Namens het algemeen bestuur van het
Openbaar Lichaam OV-bureau Groningen Drenthe,

H.J. Hamster,
voorzitter